

TEK RİSK SİGORTASI GENEL ŞARTLARI

(Yürürlük Tarihi: 1/1/2013)

A. SİGORTANIN KAPSAMI

A.1 - Sigortanın Konusu

Bu sigorta sözleşmesi ile, kapsamı sigorta poliçesinde belirlenen risklerden kaynaklanan mali kayıplar teminat altına alınır.

Sigorta teminatı, bir parasal ödeme yükümlülüğü öngören veya bir finansman veya prefinansmana konu olan mal ve hizmet sağlama sözleşmeleri ile bir finansal kurumun kredi sözleşmeleri için geçerlidir. Teminatın uygulanacağı sözleşmeler poliçede belirtilir.

A.2 -Tanımlar

Bu genel şartlarda geçen:

Azami Yükümlülük: Poliçe kapsamında belirtilen ve poliçe çerçevesinde ödenecek olan azami tazminat tutarını,

Bekleme süresi: Poliçe özel şartlarında belirtilen kesintisiz süreyi,

Borçlu: Sağlanan teminatların türüne göre poliçe özel şartlarında belirlenen borçluları,

Borçlu Tarafın Ülkesi: Poliçe özel şartlarında belirtilen ülke ya da ülkeler,

Borçlunun Ülkesindeki Hükümet: Borçlunun ülkesinin tümünü, belli bir bölgesini veya ülkenin herhangi bir siyasi ya da mülki bir bölümünü kontrolü altında tutan hükümet makamını veya borçlunun ülkesinde geçerli olan kanunlara göre düzenleme yetkisinin verildiği diğer resmi kurumları,

İhtilaflar: Sigortalı ve borçlular veya ev sahibi ülke hükümeti arasında, sigorta sözleşmesine konu olan mal ve hizmetlerin sunumuna ilişkin olan ve taraflar arasında belgelenmiş, ancak sonuçlandırılmamış tüm akdi yükümlülükler ile ilgili itirazlardan kaynaklanan tüm ihtilafları (Bu kapsamda, nihai bir mahkeme veya tahkim kararının ardından ya da yazılı olarak sulh yolu ile borçlunun ödemesi gereken tutarı ödemeyi kabul etmesi halinde ihtilaf çözümlenmiş olarak kabul edilecektir.),

Kefil: Poliçe özel şartlarında kefil olarak belirtilen kişileri,

Mahkeme Kararı: Bir ülke mahkemesince verilen nihai kararı veya bir tahkim mahkemesi veya yargı dairesi tarafından verilen ve infaz edilmesi gereken bir kararı,

Sigortacı: Müşterek sigorta yapılmışsa poliçede belirtilen tüm sigortacıları,

Sigortalı: Teminatın mahiyetine göre, poliçe özel şartlarında sigortalı olarak belirtilen kurum veya kuruluşları,

Sigortalı Tarafın Ülkesi: Poliçede sigortalının ülkesi olarak belirtilen ülkeyi,

Teminat Altına Alınan Riskler: Kapsamı poliçe özel şartlarında belirtilen riskleri,

Üçüncü Ülkeler: Poliçe özel şartlarında üçüncü ülke olarak belirtilen ülkeleri,

Yabancı Ülke: Poliçe özel şartlarında yabancı ülke olarak belirtilen ülkeleri,

Zarar: Poliçe süresinde, poliçede teminat altına alınan risklerin gerçekleşmesiyle meydana gelen ve bekleme süresinin sonuna kadar devam eden olay sonucunda ödenmesi gereken tutarı,

Zarar Delili: Poliçe özel şartlarında belirtilen ve bir denetçi tarafından tasdik edilen belgelerle birlikte sigortacıya sunulan, sigortalı tarafından hazırlanan ve zararı ortaya koyan belge ile söz konusu belge ekinde yer alan destekleyici mahiyetteki evrakı,

Zarar Tarihi: Verilen teminatın türüne göre zarar veren olayın poliçe süresinde vuku bulduğu tarihi, ifade eder.

A.3 – Teminat Dışında Kalan Haller

Aşağıdaki hallerden birinin sonucunda doğrudan veya dolaylı olarak meydana gelen zararlar sigorta teminatı dışındadır:

- 1) Herhangi bir nükleer yakıttan veya nükleer yakıtın yanması sonucu nükleer atıklardan veya bunlara atfedilen sebeplerden meydana gelen iyonlayıcı radyasyonlar, radyo-aktivite bulaşmaları veya kirlenme,
- 2) Herhangi nükleer kuruluş, nükleer reaktör veya bunların birleşik veya tamamlayıcı nükleer parçalarının radyoaktif, zehirleyici, patlayıcı veya diğer tehlikeli ya da kirlenici özelliklerinden meydana gelen zararlar,
- 3) Atomik veya nükleer parçalanma ve/veya birleşme yahut diğer benzer tepkime veya radyoaktif güç ya da madde kullanılan herhangi bir silah ya da cihazdan kaynaklanan zararlar,
- 4) Herhangi bir sınai, ticari, zirai, tıbbi, fennî veya sair barışçıl maksatlarla hazırlanan, taşınan, depolanan ya da kullanılanlar haricindeki radyoaktif izotoplardan kaynaklanan zararlar,
- 5) Her türlü kimyasal, biyolojik, biyo-kimyasal ya da elektromanyetik silahtan kaynaklanan zararlar,
- 6) Sigortalının, yetkili temsilcisinin, ortaklarının veya taşeronlarının sigortaya konu riske ilişkin sözleşmeden kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmemesi ve/veya kendi ülkelerinde veya borçlunun ülkesinde ya da üçüncü ülkelerde geçerli olan mevzuata uymaması neticesinde maruz kalınan zararlar (Ancak, sigortalının, yetkili temsilcisinin, ortaklarının veya taşeronlarının herhangi bir kusuru veya ihmalden kaynaklanmaması şartıyla, tamamen sigortalının kontrolü dışında ve poliçe tarihinden sonra borçlunun ülkesinde ya da üçüncü ülkelerde yürürlüğe giren mevzuat nedeniyle, sigortalının poliçe kapsamında yer alan operasyona ilişkin sözleşmeyle ilgili yükümlülüklerini yerine getirmemesinin imkansız hale gelmesi bu kapsamda değerlendirilmez.),
- 7) Sigortalının, sigortacının mutabakatı olmaksızın teminat altındaki risklerle ilgili değişikliğe gitmesi, teminat altındaki operasyonla ilgili herhangi bir haktan veya teminattan feragat etmesi, söz konusu operasyonla ilgili herhangi bir anlaşmaya veya uzlaşmaya girmesi sonucunda ortaya çıkacak zararlar,
- 8) Sigortalının, zararı önlemek veya azaltmak üzere makul tedbirleri almaması, sigortacının vereceği talimatları yerine getirmemesi, borçlunun kefiline veya herhangi üçüncü kişiye karşı olan hakları da dahil olmak üzere borçla ilgili bütün haklarını korumak için gerekenleri yapmamasından kaynaklanan kayıplar,
- 9) Sigortalının ödeme aczine ya da temerrüde düşmesi,
- 10) Sigortalının veya yetkili temsilcisinin poliçe kapsamında yer alan operasyonla ilgili olarak herhangi bir kusurlu fiil veya suç fiili işlemesi sonucunda maruz kalınan zararlar,
- 11) Poliçe kapsamında yer alan operasyonla ilgili olarak, sigortalı ya da sigortalı adına hareket eden kişilere yönelik hileli ya da dürüst olmayan edimlerden ya da söz konusu kişilerin hileli ya da dürüst olmayan edimlerinden kaynaklanan zararlar.

A.4 –Ek Sözleşme İle Teminat Altına Alınabilecek Haller

- 1) Poliçede verilen teminatla bağlantılı olarak, kur dalgalanmaları neticesinde maruz kalınan zararlar,
- 2) Sigorta Sözleşmesi çerçevesinde tedarik edilen mallarda meydana gelen maddi hasarlar,
- 3) İş kesintisi hasarları,
- 4) İlan edilmiş olsun ya da olmasın, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Daimi Üyesi ülkelerin ikisi ya da daha fazlası arasındaki savaş hali,
- 5) Borçlunun, kefilin veya borçlunun ülkesindeki merkez bankası hariç olmak üzere, sözleşmenin herhangi bir tarafının, mali ve ticari yükümlülüklerini ihlal etmesi,

A.5 – Muafiyet

Zararın, taraflar arasında kararlaştırılan ve poliçede belirtilen bir tutar ya da orana kadar olan kısmının sigortalının sorumluluğunda kalması taraflarca kararlaştırılabilir. Tespit edilen muafiyet sigorta sözleşmesinde belirtilir. Bu kısım, sigortacının yazılı onayı olmadıkça ayrıca sigorta ettirilemez. Aksi halde poliçede sağlanan teminat geçersiz hale gelir.

A.6 – Sigorta Sözleşmesinin Süresi

Sigorta sözleşmesi poliçede belirtilen tarihler arasında geçerlidir. Sigorta, poliçede başlama ve sona erme tarihleri olarak yazılan günlerde, aksi kararlaştırılmadıkça, Türkiye saati ile öğlen saat 12.00'da başlar ve öğlen saat 12.00'da sona erer.

Poliçe kapsamında bir zararın tazmin edilebilmesi için, verilen teminatın türüne göre zarar veren olayın poliçe süresinde vuku bulması gerekmektedir.

A.7 - Sigorta Sözleşmesinin Sona Erdirilmesi

Aşağıda yer alan ya da Türk Ticaret Kanununda belirtilen haller dışında süresi sona ermeden sigorta sözleşmesi sona erdirilemez.

1) Sigortalının yükümlülüklerine riayet etmemesi durumunda sigortacı tarafından sigorta sözleşmesi sona erdirilebilir.

2) Sigortalanan hakkın ortadan kalkması veya sigortalının ya da sigortacının faaliyetlerinin kısmen ya da tamamen sona ermesi ve/veya sigortalının ve/veya sigortacının faaliyetlerinin adli anlamda yeniden yapılandırılması ya da tasfiye edilmesi durumunda, sigorta sözleşmesi taraflarca sona erdirilebilir.

B – ZARAR VE TAZMİNAT

B.1. Muhtemel Zarar Hali ve Rizikonun Ağırlaşması

Sigortalı, sigorta sözleşmesinin kapsadığı bir zarara yol açabilecek herhangi bir olayı, haberdar olur olmaz, sigortacıya bildirir. Sigortalı bu bildirimden ardından müdahale talebini en geç özel şartlarda belirtilen süre içinde göndermekle yükümlüdür. Aksi halde, oluşacak zarar teminat dışı kalır.

Sigortalı müdahale talebi ile, sigortacının sorumluluğu dışında kalan kısım da dahil olmak üzere, borcun tamamına ilişkin olarak sahip olduğu hakların kullanılması hususunda sigortacıyı tam yetkili kılar ve kendi adına hareket edilmesini teminen her türlü yetki belgesini ve vekaleti sigortacıya verir.

Bekleme süresi, sigortalının sigortacıyı zarara yol açan olayın meydana geldiğini haberdar ettiği tarihte başlar.

B.2 - Zarar Beyanı ve Tazminatın Şartları

Özel şartlarda belirtilen bekleme süresi sona erdikten sonra zarar gerçekleşmiş olur.

Sigortalının aşağıdaki hususları yerine getirmiş olması şartıyla tazminat talebi kabul edilir. Bu kapsamda;

1. Zararın, sigorta edilmiş bir riskin doğrudan sonucu olduğunun kanıtlanmış olması,
2. Genel şartlar ve poliçe özel şartlarında belirtilen koşulların yerine getirilmiş olması,
3. Zarar hesabının ve özel şartlarda belirtildiği şekilde zarar delilinin, sigortacıya iletilmiş olması,
4. Sigortalının haklarını destekleyen tüm belgelerle birlikte, bir denetçi tarafından usulüne uygun olarak tasdik edilmiş olan tüm mali tabloların sigortacıya iletilmiş olması,
5. Sigorta sözleşmesi kapsamında sigortacı tarafından talep edilen tüm belge veya bilgilerin sigortacıya iletilmiş olması,
6. Poliçede kararlaştırılmışsa, mümkün olan her türlü teminatın ya da kefaletin hukuki ve adli olarak (kullanılmış) gerçekleştirilmiş olması ve/veya kefile ilgili olarak müracaat işleminin başlatılmış olması, gerekmektedir.

B.3 – Zararın Hesaplanması

Sigortacının, sigorta sözleşmesi uyarınca hasarla ilgili olarak sigortalıya ödeyeceği tazminat tutarı, özel şartlarda belirtilen esaslara göre belirlenir.

B.4. Tazminat Tutarı, Ödenmesi ve Sonuçları

Ödenecek tazminat, hesaplanan zarardan, A.5. maddesine göre belirlenecek olan muafiyetin düşülmesi suretiyle hesaplanır.

Sigortacının ilgili sigorta döneminde ödeyeceği azami tazminat toplamı, poliçede belirtilen azami tazminat ödeme tutarı ile sınırlıdır.

Sigortacı, sadece, zarar beyanında belirtilen ve poliçe kapsamında olan zararlarla ilgili olarak sigortalıyı tazmin etmekle yükümlüdür.

Sigorta sözleşmesine konu olan risklerin kısmen veya tamamen bir ihtilafa konu olması halinde, ihtilaf nihai olarak sonuçlanana kadar poliçe kapsamında tazminat ödenmez.

Teminat altındaki bir riskin doğrudan sonucu olarak sigortalının uğradığı maddi zarar için özel şartlarda daha kısa bir süre belirlenmemişse;

Zarar beyanının ve öngörülen tüm bilgi ve belgelerin sigortacıya ileildiği tarihten itibaren 45 gün içerisinde veya bekleme süresi öngörülmüşse, bu sürenin sona ermesinden itibaren azami 45 gün içerisinde, veya

Sigorta sözleşmesi uyarınca bir ihtilafın çözüme kavuşturulmasından itibaren 30 gün içerisinde, sigortacı tazminatı ödemekle yükümlüdür.

Sigortalı sözleşme ile ilgili haklarını ve yükümlülüklerini yerine getirdiğinin ispatı amacıyla, sigortacının talep edebileceği bütün bilgi ve belgeleri sigortacıya temin eder.

Tazminat ödemesinden sonra bu ödemenin herhangi bir sebepten dolayı tamamen veya kısmen ödenmemesi gerektiği ortaya çıkarsa tazminat tutarı, sigortacının yaptığı masraflar ve tazminat tarihinden itibaren tahakkuk eden faiz, sigortacının sigortalıya yapacağı bir bildirim sonrasında sigortalıdan tahsil edilir.

B.5 – Halefiyet

Sigortacı, ödediği tazminat tutarınca, hukuken sigortalı yerine geçer. Sigortacı, sigortalının yabancı bir hükümetten ya da sigorta şirketi gibi başka bir üçüncü şahsa karşı haklarına halef olur.

Sigortalı, sigortacının açabileceği davaya yararlı ve elde edilmesi mümkün belge ve bilgileri vermeye zorludur. Sigortacı kendi inisiyatifi ile, herhangi bir hasarla ilgili olarak tahsilat edimlerini devralabilir.

B.6 –Rizikoya İlişkin Olarak Sigortalının Yükümlülükleri

Sigortalı, faaliyetlerini yürütürken rizikonun tutarı ve süresini de dikkate alarak azami dikkati göstermekle ve bütün işlemleri sigortalı değilmişçesine aynı dikkat ve özenle yürütmekle yükümlüdür

Sigortalı, sözleşme yapıldığı sırada ya da sözleşme süresi içinde gerekli olan tüm lisans, ruhsat ve resmi izinlere sahip olduğunu taahhüt etmekle yükümlüdür. Sigortalı, söz konusu lisans, ruhsat ve izinlerin sigorta sözleşmesi boyunca geçerli kalması için gerekli tüm önlemleri almakla yükümlüdür.

Sigortalı, sigortacının halefiyet hakkını gereği gibi kullanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

Sigortalı, tazminatın ödenmesinden sonra da, poliçede belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmekle yükümlüdür.

Sigortalı, sigortacının mutabakatı olmaksızın teminat altındaki risklerle ilgili değişikliğe gidemez, teminat altındaki operasyonla ilgili herhangi bir haktan veya teminattan feragat edemez, söz konusu operasyonla ilgili herhangi bir anlaşmaya, uzlaşmaya giremez veya herhangi bir düzenleme yapamaz.

Sigortalı, zararı gidermek veya asgariye indirmek üzere gerekli tüm önlemleri sigortalı değilmişçesine almak ve bu durumla ilgili olarak sigortacının vereceği bütün talimatları yerine getirmekle, borçlunun kefiline veya herhangi bir üçüncü kişiye karşı olan hakları da dahil olmak üzere borçla ilgili bütün haklarını korumak için gerekenleri yapmakla yükümlüdür. Söz konusu yükümlülük, tazminatın ödenmesinden sonra da devam eder.

B.7- Tazminat Hakkının Eksilmesi veya Düşmesi

Sigorta ettiren B.6. maddesinde sayılan yükümlülüklerini yerine getirmez ve bunun sonucu zarar miktarında bir artış olursa, sigortacının ödeyeceği tazminattan bu suretle artan kısım indirilir.

Sigorta ettiren, kasten yükümlülüklerine uymaz ve zarar miktarını kasten arttırıcı eylemlerde bulunursa, bu poliçeden doğan hakları düşer, ödenmiş olan tazminat iade edilir.

B.8. – Zararı Azaltmaya İlişkin Giderler

Zarara yol açabilecek herhangi bir olayın meydana gelmesi halinde, zararın önlenmesi veya azaltılması amacıyla, sigortacının muvafakati ile yapılan makul giderler bu önlemler faydasız kalmış olsa bile sigortacı tarafından karşılanır.

Bir ihtilafın çözümlenmesine ilişkin olarak gerçekleştirilen giderler sigortalı tarafından karşılanır.

Sigortacı tarafından veya sigortacının onayıyla sigortalı tarafından zarara ilişkin olarak ödenen yasal giderler, özel şartlarda aksine bir hüküm bulunmadıkça aşağıda belirtilen şekilde karşılanır:

Yasal giderlerin özel şartlarda belirtilen tutardan az olması halinde tümü sigortacı tarafından karşılanır.

b) Yasal giderlerin özel şartlarda belirtilen tutardan fazla olması halinde;

Tazminatın ödenmesinden önce sigortalı tarafından yasal işlemlere ilişkin olarak veya zararın azaltılması amacıyla ödenen giderler zarar hesabında dikkate alınır; Tazminatın ödenmesinden sonra ödenecek olan giderler sigortacı tarafından karşılanır.

B.9 – Kayıtların İncelenmesi

Sigortalı, teklifnamede yer alan beyanının doğruluğunun ve sözleşme ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirdiğinin ispatı amacıyla, sigortacının talep edebileceği bütün bilgi ve belgeleri sigortacıya temin eder.

Sigortalı, sözleşme ile ilgili olarak sigortacı tarafından yapılacak incelemelere izin verir.

İnceleme hakkının sigortacı tarafından kullanılamaması durumunda, tazminat ödemeleri askıya alınır. Poliçenin feshinden sonra da, poliçeden kaynaklanan yükümlülüklerle ilişkin olarak inceleme hakkı ifa edilebilir.

B.10 –Tazminat Hakkının Devredilmesi

Sigortalı, sigorta sözleşmesi uyarınca sigortacıya karşı sahip olduğu tazminat alacağını ancak sigortacının yazılı onayı ile başkasına temlik edebilir. Devir işlemi tamamlandıktan sonra, devralan taraf, geçerli olan mevzuat hükümleri çerçevesinde sigortacıyı bilgilendirir. Sigortacının, devir işlemini öğrendiği tarihten itibaren, devralan tarafa sigortalının poliçede öngörülen yükümlülüklerini yerine getirip getirmediğini bildirme hakkı mahfuzdur.

Temlik işlemi sigortalının iş bu sözleşmeden kaynaklanan yükümlülüklerinin hiçbirini ortadan kaldırmaz.

Tazminat alacağını devralmış kişi, tazminat ödemesi ile ilgili olarak sigortalıdan daha fazla bir hakka sahip olamaz ve sigortacının işbu sözleşmeden doğan tüm hakları, temlikten hiçbir şekilde etkilenmeksizin, aynen geçerli olmaya devam eder.

Sigortacının, sigortalıya karşı ileri sürebileceği her türlü hak tazminat hakkını devralmış kişilere karşı da ileri sürülebilir.

B.11- Borçludan Yapılan Tahsilatlar

Tazminat ödemesini müteakip, sigorta sözleşmesi çerçevesinde, temerrüt faizi ve mahsuplaşma vasıtası ile alınanlar da dâhil olmak üzere borçlunun sigortalıya veya sigorta şirketine yaptığı tüm ödemeler, borçludan yapılan tahsilatlar olarak dikkate alınır. Tahsil edilen tutarlar, sigorta sözleşmesi uyarınca ödenmesi gereken tüm tutarların, kanuni giderlerin ve temerrüt faizinin tamamen ödenmesine kadar, hasarla ilgili olarak her bir tarafın üstlendiği ilgili kısımlara göre sigortacı ve sigortalı arasında paylaşılır.

Borçludan yapılan tahsilatlarla ilgili olarak sigortacının önceden onayı alınarak yapılan masraflar, yapılan tahsilatların dağıtılması için tespit edilen oransal dağıtıma (pro rata esasa) göre paylaşılır.

Sigortalı, borçludan yapılacak herhangi bir tahsilatı on gün içinde sigortacıya bildirmekle ve fiili tahsilatı müteakip on gün içinde, ödenmesi gereken meblağı sigortacıya ödemekle yükümlüdür. Poliçede mahsup edilebilecek bir kalem tanımlandığı zaman, borçludan yapılan tahsilatlar sadece, sigortacıya ödenmesi gereken meblağ tamamen ödendikten sonra, mahsup edilecek kısımlara tahsis edilebilir.

Yapılan tahsilatlar, poliçede yer alan para birimi haricinde başka bir para biriminde gerçekleşmişse, geçerli olan döviz kuru, poliçede aksi kararlaştırılmadıkça, söz konusu tutarın tahsil edildiği tarihte Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından açıklanmış olan satış kurudur.

B.12. Borçludan Yapılan Tahsilatların Tahsis Edilmesi

Zarara yol açabilecek herhangi bir olayın meydana gelmesi durumunda, sigorta sözleşmesi şartları çerçevesinde bir teminatın veya garantinin kullanılmasından elde edilen herhangi bir gelir ve/veya borçlu ya da bir kefilden yapılan herhangi bir tahsilat, ödeyen taraflarca benimsenen tahsisten bağımsız olarak ve söz konusu tazminat taleplerinin bu poliçe kapsamında olup olmamasından bağımsız olarak kronolojik sırada tahsis edilir.

Yukarıda belirtilen sigortalı ve sigortasız tazminat taleplerinin tamamen ortadan kalkmasından sonra, her türlü ilave tutar, kanuni giderlerin karşılanmasına ve daha sonra da temerrüt faizlerine yönlendirilir.

C - ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

C.1 – Sigorta Priminin Ödenmesi ve Sigortacının Sorumluluğunun Başlaması

Sigortacının sorumluluğu, primin tamamının veya taksitle ödenmesi kararlaştırılmış ise ilk taksitin poliçenin tesliminde ödenmesi ile başlar. Aksi kararlaştırılmadıkça, primin tamamının veya ilk taksitin ödenmemesi halinde, poliçe teslim edilmiş olsa dahi sigortacının sorumluluğu başlamaz ve bu şart poliçeye yazılır.

Taksitle ödenmesi kararlaştırılmış olan primin ödeme zamanı, miktarı ve vadesinde ödenmemesinin sonuçları poliçe üzerine yazılır veya poliçe ile birlikte yazılı olarak sigortalıya bildirilir. Sigortalı, prim taksitlerinin herhangi birini vadesinde ödemediği takdirde temerrüde düşer. Prim ödeme borcunda temerrüde düşülmesi halinde Türk Ticaret Kanunu hükümleri uygulanır.

Sigortacının ödeme yükümlülüğü doğduğu takdirde, poliçede belirtilmiş olması kaydıyla, primin, sigortacının ödemekle yükümlü olduğu tazminat tutarını aşmayan kısmı muaccel hale gelir. Sigortalı muaccel hale gelmiş bir primin ödemesini ertelemek üzere herhangi bir mahsuplaşmaya gidemez.

C.2. Sigortalının Sözleşme Yapıldığı Sırada ve Sözleşme Süresince Beyan Yükümlülüğü

Sigorta ettiren sözleşmenin yapılması sırasında bildiği veya bilmesi gereken tüm önemli hususları sigortacıya bildirmekle yükümlüdür. Sigortacıya bildirilmeyen, eksik veya yanlış bildirilen hususlar, sözleşmenin değişik şartlarda yapılmasını gerektirecek nitelikte ise, önemli kabul edilir. Sigortacı tarafından yazılı veya sözlü olarak sorulan hususlar, aksi ispat edilinceye kadar önemli sayılır.

Sigortacı sigorta ettirene, cevaplaması için sorular içeren bir liste vermişse, sunulan listede yer alan sorular dışında kalan hususlara ilişkin olarak sigorta ettirene hiçbir sorumluluk yüklenemez; meğerki, sigortalı önemli bir hususu kötü niyetle saklamış olsun.

Sigortacı için önemli olan bir husus bildirilmemiş veya yanlış bildirilmiş olduğu takdirde, sigortacı onbeş gün içinde sözleşmeden cayabilir veya prim farkı isteyebilir. İstenilen prim farkının on gün içinde kabul edilmemesi hâlinde, sözleşmeden cayılmış kabul olunur. Önemli hususun sigorta ettirenin kusuru sonucu öğrenilememiş olması veya sigorta ettiren tarafından önemli sayılmaması durumu değiştirmez. Ancak, bildirilmeyen veya yanlış bildirilen bir hususun ya da olgunun gerçek durumu sigortacı tarafından biliniyorsa, sigortacı beyan yükümlülüğünün ihlal edilmiş olduğunu ileri sürerek sözleşmeden cayamaz. İspat yükü sigortalıya aittir.

Sigortacı, cayma hakkının kullanılmasından açıkça veya zımnen vazgeçmişse veya caymaya yol açan ihlale kendisi sebebiyet vermişse ya da sorularından bazıları cevapsız bırakıldığı hâlde sözleşmeyi yapmışsa sözleşmeden cayamaz.

Rizikonun gerçekleşmesinden sonra, sigorta ettirenin ihmali ile beyan yükümlülüğü ihlal edildiği takdirde, bu ihlal tazminatın veya bedelin miktarına yahut rizikonun gerçekleşmesine etki edebilecek nitelikte ise, ihmalin derecesine göre tazminattan indirim yapılır. Sigorta ettirenin kusuru kast derecesinde ise beyan yükümlülüğünün ihlali ile gerçekleşen riziko arasında bağlantı varsa, sigortacının tazminat veya bedel ödeme borcu ortadan kalkar; bağlantı yoksa, sigortacı ödenen primle ödenmesi gereken prim arasındaki oranı dikkate alarak sigorta tazminatını veya bedelini öder.

Cayma hâlinde, sigorta ettiren kasıtlı ise, sigortacı rizikoyu taşıdığı süreye ait primlere hak kazanır.

C.3. Sigortalının Sözleşmenin Devamı Sırasındaki Beyan Yükümlülüğü

Sigortalı, sözleşmenin yapılmasından sonra, sigortacının izni olmadan rizikoyu veya mevcut durumu ağırlaştırarak tazminat tutarının artmasını etkileyici davranış ve işlemlerde bulunamaz.

Sigortalı veya onun izniyle başkası, rizikonun gerçekleşme ihtimalini artırıcı veya mevcut durumu ağırlaştırıcı işlemlerde bulunursa yahut sözleşme yapılırken açıkça riziko ağırlaşması olarak kabul edilmiş bulunan hususlardan biri gerçekleşirse derhâl; bu işlemler bilgisi dışında yapılmışsa, bu hususu öğrendiği tarihten itibaren en geç on gün içinde durumu sigortacıya bildirir.

Sigortacı sözleşmenin süresi içinde, rizikonun gerçekleşmesi veya mevcut durumun ağırlaşması ihtimalini ya da sözleşmede riziko ağırlaşması olarak kabul edilebilecek olayların varlığını öğrendiği takdirde, bu tarihten itibaren bir ay içinde sözleşmeyi feshedebilir veya prim farkı isteyebilir. Farkın on gün içinde kabul edilmemesi hâlinde sözleşme feshedilmiş sayılır. Meğer ki, rizikonun artmasına, insanî bir görevin yerine getirilmesi sebep olmasın.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, gün esaslı üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

Sigortalının kasıtlı davrandığının anlaşılması halinde, sigortacının tazminat ödeme borcu ortadan kalkar, bu durumu bilmeksizin ödenen tazminat geri alınır. Sigortacı, hesaplanan prime hak kazanır.

Süresinde kullanılmayan fesih veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

C.4 – Menfaat Sahibinin Değişmesi

Poliçede aksi kararlaştırılmadıkça, sigorta sözleşmesi süresi içinde menfaat sahibinin değişmesi halinde, sigorta sözleşmesi sona erer.

C.5 –Diğer Sigortalar

Sigortacının önceden yazılı onayı olmaksızın, sigorta sözleşmesi kapsamında sunulan teminatın fazlası, ayrıca sigorta ettirilemez veya sigortalı, başka sigortacılarla sigorta sözleşmesi kapsamında teminat altına alınan risklere karşı başka sigorta sözleşmesi yapamaz.

Teminat altına alınan risklere karşı, başka sigortacılarla, başka sigorta sözleşmelerinin yapılması halinde sigortalı, söz konusu sözleşmenin detayları hakkında sigortacıyı bilgilendirmekle yükümlüdür. Başka bir poliçenin varlığı , muafiyet ve/veya mahsup edilecek kalemlerle ilgili olarak sigortalının yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz. Sigorta poliçeleri yekûn olarak dikkate alınmaz.

Zararın meydana geldiği tarihte aynı nitelikte başka bir sigorta poliçesinin mevcudiyeti durumunda, meydana gelen zararın tazmininde Türk Ticaret Kanunu hükümleri dikkate alınır.

C.6 – Tebliğ ve İhbarlar

Sigortalının bildirimleri, sigorta şirketinin merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık eden acenteye yapılır. Sigortacının bildirimleri de, sigortalının bildirilen son adresine noter eliyle ya da taahhütlü mektupla yapılır. Taraflara imza karşılığı elden verilen mektup ya da telgrafla yapılan bildirimler de taahhütlü mektup hükmündedir. Güvenli elektronik imza kullanılarak elektronik ortamda yapılan ve sigortacıya, sigortalıya ve sigorta ettirene ulaştığı kanıtlanabilen bildirimler de geçerli sayılır.

C.7 – Ticari ve Mesleki Sırların Gizli Tutulması

Sigortacı ve sigortacı adına hareket edenler bu sözleşmenin yapılması dolayısıyla sigortalıya ilişkin öğreneceği ticari ve mesleki sırların, sigortalı ise sigortacı tarafından alınan kararların saklı tutulmamasından doğacak zararlardan sorumludurlar.

Sigortalı, sigortacının önceden onayı olmaksızın herhangi bir tarafa poliçenin mevcudiyetini açıklamamakla yükümlüdür.

C.8 – Yetkili Mahkeme

Sigorta sözleşmesinden doğan anlaşmazlıklar nedeniyle sigortacı aleyhine açılacak davalarda yetkili mahkeme, sigorta şirketinin merkezinin veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acentenin ikametgahının bulunduğu yerdeki, sigortalı aleyhine açılacak davalarda ise davalının ikametgahının bulunduğu yerdeki ticaret davalarına bakmakla görevli mahkemedir.

Sigorta sözleşmesinden kaynaklanan anlaşmazlıklar için özel şartlarda belirlenecek olan tahkime de başvurulabilir.

C.9 - Zamanaşımı

Sigorta sözleşmesinden doğan bütün istemler, alacağın muaccel olduğu tarihten başlayarak iki yıl ve sigorta tazminatına ve sigorta bedeline ilişkin istemler her hâlde rizikonun gerçekleştiği tarihten itibaren altı yıl geçmekle zamanaşımına uğrar.

C.10 – Özel Şartlar

Sigorta sözleşmesine bu genel şartlara aykırı düşmemek ve sigortalının aleyhine olmamak kaydıyla özel şartlar konulabilir.